

ЛУЦЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

1995 2025
30 РОКІВ
ФАКУЛЬТЕТ
БІЗНЕСУ
ТА ПРАВА

КАФЕДРА
ФІНАНСІВ,
БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ
ТА СТРАХУВАННЯ

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (М. ЛУЦЬК)
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
ЛНТУ (М. ЛУЦЬК)

ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (М. ТЕРНОПІЛЬ)
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»
(М. ПОЛТАВА)

ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «МІЖНАРОДНИЙ КЛАСИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПИЛИПА ОРЛИКА» (М. МИКОЛАЇВ)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

IV ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА МОЛОДИХ
ВЧЕНИХ, ПРИСВЯЧЕНІЙ 30-РІЧЧЮ ФАКУЛЬТЕТУ
БІЗНЕСУ ТА ПРАВА ЛНТУ

**«ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА,
СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК:
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ, ДОСЯГНЕННЯ
ТА ІННОВАЦІЇ»**

16 травня 2025 року, м. Луцьк

реалізації продукції;

- зменшення витрачання коштів в результаті фінансової діяльності (за різними кредитами);

- збільшення надходжень грошових коштів в результаті різних операцій оренди;

- збільшення надходжень грошових коштів в результаті здійснення фінансових інвестицій;

- зменшення видатків грошових коштів на загальногосподарські потреби (адміністративні витрати);

- зменшення витрачання грошових коштів на інвестиції з довгим терміном окупності;

- збільшення надходжень грошових коштів від необоротних активів, які не використовуються в діяльності;

- збільшення надходжень грошових коштів від реалізації залишків виробничих запасів, які на певному етапі часу не використовуються і з часом можуть зіпсуватись.

Загалом, підприємства, які приділяють увагу управлінню грошовими потоками, менш часто відчують потребу у зовнішньому фінансуванні, а також мають більш стабільний фінансовий стан і здатні у встановленні терміни виконувати усі фінансові зобов'язання.

*Рябенко Г.М., канд. економ. наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту та фінансів
ПЗВО «МКУ ім. Пилипа Орлика», м. Миколаїв*

НАПРЯМИ АНТИКРИЗОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Фінансова безпека підприємства – це здатність суб'єкта господарювання ефективно функціонувати, протистояти

внутрішнім і зовнішнім загрозам, забезпечуючи стійкість до фінансових ризиків, збереження активів і платоспроможності в умовах нестабільності або кризи. Антикризова політика – це система управлінських дій, стратегій і заходів, спрямованих на виявлення, запобігання, мінімізацію або подолання негативних наслідків кризових ситуацій у діяльності підприємства чи організації. Основна мета антикризової політики: забезпечити фінансову стійкість підприємства; зберегти платоспроможність, виробничий потенціал і персонал; відновити ефективну діяльність після завершення кризи. Розглянемо складові антикризової політики.

1. Моніторинг зовнішнього та внутрішнього середовища, який передбачає постійний аналіз економічної, політичної, ринкової ситуації, виявлення слабких місць і потенційних загроз, оцінку фінансових, виробничих і кадрових ризиків.

2. Фінансове планування та управління ресурсами (оптимізація витрат і контроль над грошовими потоками, формування резервних фондів, перегляд інвестиційної та цінової політики).

3. Антикризове управління ризиками, складовими якого є ідентифікація ключових ризиків (фінансових, операційних, репутаційних); розробка механізмів зниження втрат або уникнення ризиків; складання плану дій для кожного сценарію розвитку подій.

4. Організаційна адаптація, яка передбачає реорганізацію структури управління; зміна кадрової політики: скорочення, навчання, ротація; підвищення відповідальності керівників за ефективність у кризових умовах.

5. Фінансова реструктуризація (перегляд боргових зобов'язань, перемовини з кредиторами; впровадження нових схем фінансування (наприклад, державні програми підтримки); відмова від збиткових проектів.

6. Комунікаційна стратегія (забезпечення прозорого

внутрішнього та зовнішнього інформування; робота з клієнтами, партнерами, інвесторами; підтримка довіри до підприємства).

7. Оперативне планування і контроль (впровадження антикризових планів і регламентів; визначення відповідальних осіб за реалізацію кожного заходу; регулярне оновлення планів відповідно до змін ситуації).

8. Інновації та трансформація (пошук нових напрямів діяльності або ринкових ніш; діджиталізація процесів; розвиток нових продуктів, каналів збуту чи бізнес-моделей).

Антикризова політика є комплексною системою дій, спрямованих на стабілізацію, виживання та майбутній розвиток підприємства. Її складові мають бути адаптивними та взаємопов'язаними. Основні напрями антикризової політики.

1. Управління ліквідністю (моніторинг поточних грошових потоків; формування резервного фонду на випадок кризи; пріоритезація платежів (зарплати, податки, критичні витрати)).

2. Оптимізація витрат (аналіз та скорочення непродуктивних витрат; перегляд умов договорів із постачальниками; перехід на аутсорсинг або діджитал-рішення для зниження постійних витрат).

3. Диверсифікація джерел доходу (розширення ринків збуту або запуск нових продуктів; онлайн-продажі, альтернативні бізнес-моделі (наприклад, підписка); співпраця з міжнародними партнерами).

4. Управління дебіторською заборгованістю (стимулювання швидкої оплати від клієнтів (знижки, бонуси); контроль за строками платежів; використання факторингу).

5. Перегляд фінансової стратегії (визначення мінімального рівня прибутковості, необхідного для виживання; зменшення обсягів виробництва до оптимального рівня; вихід із нерентабельних проектів).

6. Фінансова реструктуризація (переговори з банками та кредиторами про: відстрочку платежів, зміну графіків погашення,

рефінансування боргів; Залучення державних чи міжнародних грантів, гарантій).

7. Посилення контролю та внутрішнього аудиту (запровадження антикризового контролю витрат; щоденне або щотижневе оновлення фінансових звітів; виявлення «фінансових витоків» або ризиків шахрайства).

8. Інвестиції у цифрову трансформацію (впровадження ERP-систем, CRM, хмарних сервісів; автоматизація обліку та аналітики; онлайн-канали продажу та обслуговування клієнтів).

9. Ризик-менеджмент та антикризове планування (розробка сценаріїв розвитку подій (оптимістичний, реалістичний, песимістичний); підготовка планів дій для кожного сценарію; постійне оновлення плану залежно від змін у зовнішньому середовищі).

Антикризова політика підприємства повинна бути системною, гнучкою та орієнтованою на збереження життєздатності бізнесу. Основна мета – не лише подолати кризу, а й створити основу для відновлення та зростання у майбутньому.